

M Ø T E

i EØS-utvalget

tirsdag den 8. mai kl. 15.15

Møtet ble ledet av lederen i EØS-utvalget, *Einar Steensnæs*

Til stede var:

Fra utenrikskomiteen: Einar Steensnæs, Jan Petersen, Dag Danielsen, Kjell Engebretsen, Fridtjof Frank Gundersen, Marit Nybakk, Lisbet Rugtvedt, Hill-Marta Solberg, Siri Frost Sterri.

Fra EFTA/EØS-delegasjonen: Vidar Bjørnstad, Carl I. Hagen, Morten Lund, Ranveig Frøiland, Arne Lyngstad, Gunnar Kvasheim.

Av Regjeringens medlemmer var til stede: Utenriksminister Thorbjørn Jagland.

Følgende embetsmenn ble gitt tilgang til møtet: Avdelingsdirektør Øystein Hovdkinn, Utenriksdepartementet, avdelingsdirektør Jan Grevstad, Utenriksdepartementet og underdirektør Else Underdal, Utenriksdepartementet.

D a g s o r d e n :

1. Aktuelle rettsaker for møtet i EØS-komiteen 11. mai 2001. Se vedlagte brev fra Utenriksdepartementet, datert 30. april d.å. med oversikt over de relevante rettsaker.
2. Eventuelt.

Lederen: Til eventuelt har Siri Frost Sterri meldt en sak. Er det andre saker? – Det er det ikke. Da går vi til sak 1, aktuelle rettsaker.

S a k n r . 1

Aktuelle rettsaker for møtet i EØS-komiteen 11. mai 2001. Se vedlagte brev fra Utenriksdepartementet, datert 30. april d.å. med oversikt over de relevante saker.

Utenriksminister Thorbjørn Jagland: To av EØS-komiteens beslutninger gjelder deltakelse i programmer i henhold til EØS-avtalens protokoll 31. Dette er programmene om hhv. Media Plus og akutt forurensing til sjøs. For begge disse programmene er Stortingets samtykke innhentet før det treffes beslutning i EØS-komiteen. For disse to programmene er dermed den framgangsmåten fulgt som jeg redegjorde for i utvalget den 18. januar i år, og som utvalget gav sin tilslutning til. EFTA/EØS-landene vil dermed kunne delta fullt ut i disse programmene fra dagen etter EØS-komiteens beslutninger.

Etter at den kommenterte listen ble sendt Stortinget, er alle rettsaktene om forvarer samt et direktiv om legemidler trukket av kommisjonen av tekniske grunner. De vil bli innlemmet i EØS-avtalen på et senere møte i EØS-komiteen.

Så litt om barnematdirektivet. Som jeg tidligere har informert Stortingets EØS-utvalg om, ble kommisjonen i mars d.å. orientert om EFTA/EØS-statenes posisjon med hensyn til barnematdirektivet i form av et utkast til EØS-komiteebeslutning. Kommisjonen hadde da ved flere anledninger etterlyst innlemmelse av direktivet i EØS-avtalen. Direktivet skulle i utgangspunktet ha vært gjennomført i EFTA/EØS-statene for flere år siden. I utkastet til EØS-komiteebeslutning anmodet Norge om å få opprettholde nasjonal praksis inntil kommisjonen, som følge av ny kunnskap, har vurdert behovet for endringer av barnematdirektivet. Norske myndigheters betenkeligheter gjelder først og fremst adgangen til beriking av barnemat med vitaminer og mineraler.

Kommisjonen gav i et møte den 24. april 2001 uttrykk for at den ikke fant EFTA/EØS-statenes utkast til EØS-komiteebeslutning tilfredsstillende, verken hva gjelder substans eller juridisk-teknisk utforming. Norske myndigheter er nå i ferd med å utarbeide et svar til kommisjonen. Jeg vil informere Stortingets EØS-utvalg fortløpende om ny utvikling i saken.

Så om "Novel Foods"-regelverket – regler om godkjenning av bl.a. genmodifiserte næringsmidler. Kommisjonen har i lengre tid etterspurt EFTA/EØS-statenes holdning til innlemmelse av "Novel Foods"-regelverket i EØS-avtalen. Presset fra EU-siden har økt merkbart siden årsskiftet. På denne bakgrunn behandlet Regjeringen i forrige uke spørsmålet om innlemmelse av forordningen i EØS-avtalen. Etersom EU nå er i ferd med å revidere regelverket på området, går Regjeringen primært inn for å videreføre nasjonalt regelverk i påvente av at EUs nye regelverk er på plass.

Den norske posisjonen vil presenteres i EFTA-kretsen med sikte på utarbeiding av en felles EFTA-posisjon. Det tas sikte på å overlevere

et utkast til EØS-komiteebeslutning i forkant av junimøtet i EØS-komiteen.

Så til spørsmålet om eksport av kontantstøtten. – Jeg er enig i at det er et noe merkelig uttrykk, men det er faguttrykket for at spørsmålet om kontantstøtten skal kunne gjelde utenfor Norge. Jeg er jo ikke akkurat av dem som tar til orde for eksport av denne type varer, men ...

Konklusjonen etter behandlingen av St.prp. nr. 53 for 1997-98 samt Ot.prp. nr. 56 for 1997-98 innebar bl.a. at den da sittende regjering ønsket å fremforhandle unntak for eksport av kontantstøtten i EØS-avtalen. Regelverket er i dag utformet slik at støtten ikke utbetales til nordmenn som bor i utlandet. Derfor ble det i januar 1999 tatt initiativ til å fremme saken overfor kommisjonen med sikte på en tilpasning i EØS-avtalen slik at Norge kunne sikres unntak fra eksport for familieytelser for så vidt angår kontantstøtteordningen.

Utkast til EØS-komiteebeslutning med anmodning om unntak for eksport av kontantstøtten ble oversendt kommisjonen i mai 1999.

På møtet i underkomite III 8. desember 2000 underrettet kommisjonen om at den ikke kan akseptere unntak for eksport av kontantstøtten til andre EØS-land. Begrunnelsen var at kontantstøtten ikke er en spesiell ikke-avgiftsbasert ytelse, og dermed ikke kommer inn under unntaksordningen.

Sivilombudsmannen har i brev til Barne- og familiedepartementet datert 31. januar 2001 gitt uttrykk for at han i en konkret sak anser at praksisen med ikke å utbetale kontantstøtte til en person bosatt i Danmark, er i strid med EØS-avtalens regler. EFTAs overvåkningsorgan har i brev av 27. februar i år anmodet om at Norge svarer på konkrete spørsmål i tilknytning til to klagesaker, der det hevdes at Norges praksis innebærer brudd på EØS-avtalens regler.

Saken vil etter planen bli behandlet i Regjeringen om kort tid. Jeg vil deretter komme tilbake til utvalget med en orientering.

Komiteens leder: Takk. Er det merknader til sak nr. 1? Det synes det ikke å være.

Da lar vi det være med det og gir ordet til Siri Frost Sterri, som har bedt om å få ta opp en sak under Eventuelt.

Siri Frost Sterri (H): Etter vårt forrige møte i EØS-utvalget har det kommet en avgjørelse i EFTA-domstolen på denne Kelloggs-saken mot Norge fordi vi nektet salg av beriket Cornflakes her til lands.

Grunnen til at jeg tar saken opp, er at dette åpenbart var en så pass forvirrende sak at avisene omtalte den på veldig forskjellige måter. Jeg har valgt å ta utgangspunkt i Aftenposten, som kanskje var den som klarest brakte denne meldingen videre, nemlig at vi tapte i EFTA-domstolen, men at vi likevel vant saken. Og årsaken til at Norge vant saken – selv om vi tapte – er, ifølge avisen, at vi etter at saken ble brakt inn for domstolen, altså har sluttet å tilsette bl.a. jern i brunost.

Det er kommet en del uttalelser om at vi på det norske markedet fortsatt kan nekte beriket mat til forbrukerne, fordi vi selv fører en veldig restriktiv ernæringspolitikk. Det jeg lurer på, er om det er bekreftet i forhold til EFTA-domstolen at dette ikke får noen praktisk betydning. Når jeg spør, er det fordi at det jo fortsatt er en del norske matvarer som er beriket fra før av. Et av de nyeste produktene som er kommet på det norske markedet, er en TINE lettmelk som er tilsatt D-vitaminer, fordi man fant ut at det var mangel på det. Så det jeg spør om, er om saken er helt klar og ute av verden, eller om det fortsatt er usikkerhet om dette.

Utenriksminister Thorbjørn Jagland: Jeg har ikke hørt om det konkrete eksemplet med lettmelk som Siri Frost Sterri bringer opp, men det er helt riktig, som hun sa, at vi tapte den saken fordi vi hadde tilsatt brunosten jern. Så har vi da sluttet med det. Dermed har vi på en måte vunnet saken og for fremtiden fått rett til å avslå søknader om beriking av matvarer med vitaminer.

Men akkurat hvordan det konkrete eksemplet kommer inn i bildet, vet jeg ikke. Fram til dette møtet trodde jeg altså saken var avklart.

Lederen: Er det andre ting som skal sies før dette møtet heves? Det er det ikke.

Møtet hevet kl. 15.30.